

**Sáska, Gadár-hegy – Pusztatemplom, Dabos.
Faragott kő töredéke a Pusztatemplom feltárásából**

gén feltehetőleg négyszögletes, 0,8×0,8 m méretű karzattpillér alapozásával. Ugyanezen sávban a hajó É-i és D-i falából is kiugrik az alapozás befelé, ezek bizonyára az É-i és D-i karzattoszlopok alapozási helyei.

A templom É-i részén előkerült falak által jelölt építmény tisztázására a torony ÉNy-i sarkánál (2,9×1,7 m) és a hajó ÉNy-i sarkánál (3,1×1,8 m) nyitottunk két szelvényt. Kitisztítottuk a hajó É-i fala és a hajótól É-ra lévő fal közötti, kőomladékkal borított területet is. Ez egy 6,5×3,3–3,5 m belméretű oldalkápolnának bizonyult, amelynek bejárata egykor a Ny-i oldalon nyílt. A belsejében lévő kőomladék K-i része alól előkerült az oltár törtkőből falazott, 1,1×0,8 m méretű tömbje is. Az oldalkápolna É-i falához kívül három, egyenként 1,3–1,4 m hosszú és 0,8–0,9 m széles kő támpillér csatlakozik. Ezeket a 4. árokban, valamint a 6. (1,6×1,6 m) és 7. árokban (1,7×1,3 m) sikerült megfognunk. A mai külső járószint – legalábbis az É-i kápolna körzetében – néhány cm eltéréssel szinte megegyezik a középkorival. A kápolna jelenlegi járószintje 0,1–0,2 m-rel a középkori padlószint alatt lehet. A torony É-i fala alatt egy korábbi kőfalat figyeltünk meg, amelynek É-i sarka mintegy 0,5 m-nyire van a torony É-i falától.

A templom és az É-i kápolna belsejéből előkerült kevés másodlagos emberi vázrész mutatta, hogy a templomban egykor temetkeztek. A sírok feltárása, korábbi járószintek megállapítása, valamint az altalajig való lehatolás nem volt célja a feltárásnak.

A kutatás során kisebb számú késő középkori (15–16. századi) kerámiatöredékek is előkerültek. A leletanyagot beszállítottuk a Laczkó Dezső Múzeumba.

RAINER PÁL

302. Seregélyes, Bartók Béla utca (KÖH 80529) (Fejér megye) A

A Székesfehérvár és térsége szennyvízhálózat bővítési program keretein belül 2011. március 29-től kezdve régészeti megfigyelést és feltárást végeztünk a beruházás során Székesfehérvár-Kisfaludon, Székesfehérváron, Pátkán, majd Pákozdon és Seregélyesen is. A munkálatokkal átlagosan körülbelül 1,5–2,5 m-es mélységben dolgoztak, 80–100 cm szélességben bontották meg az úttesteket. Ez alól csak az aknák helyei voltak kivételek, körülbelül 2×2 m-es szélességgel. Ez az egész beruházásról elmondható, kivéve a nyomóvezetékekről és az esetleges omlásokról. A folyamatos egyeztetés során, minden helyszínen megfelelő régészeti felügyeletet tudtunk biztosítani, a munkálatok folyamatos haladása mellett. A gépek körmös kanállal dolgoztak, helyenként kötőre fejjel, így az objektumokról felületi nem, csak metszeti ábrázolás vált lehetségessé.

Seregélyes belterületén, több helyen elszórtan objektumok jelentkeztek, ezek a régészeti korszakok szinte mindegyikét érintette. Az Ady Endre utcában római és középkori objektumok is jelentkeztek. A csatornázási munkálatok alatt előkerült még a Zichy-Hadik féle kincslelet egy újabb része is. Minden esetben a dokumentálásokat elvégeztük. Nyomokban őskori objektumokat is találtunk.

A Bartók Béla utca Dinnyés felőli részén avar temetőre bukkantunk, melyet a csatornázás nyomvonalában feltártunk és dokumentáltuk.

Munkatársak: Németh Gergő, Szücsi Frigyes, Klausz Attila.

PRANDER PÉTER

303. Siklós, Schneider-tanya (KÖH 52779) (Baranya megye) Kk

A Schneider-tanya környékén (0357/7 hrsz.) 1998 nyarán és 2010 tavaszán terepbejárások során vízközeli kis magaslatokon szórvány kerámiatöredékek kerültek elő. A lelőhelyen a megelőző régészeti feltárást halasztó kialakítása tette szükségessé.

A 2011. július 18. és augusztus 11. között végzett ásatáson a feltárt terület nagysága: 3035 m², ami azonos a tervezett I. és II. ütem építési, ill. homokkitermelési területével. A kutatót részt alig 20 cm vastag humusz borította, a gyakran vízjárta felszín mára már erősen kopott, lepusztult, a szórvány leletekkel jelezett telepnyomokat az alig kiemelkedő magaslatokon, homokháton reméltük megtalálni. A terület gépi humuszolása és kézi nyesése után összesen három régészeti objektum került elő; két kis gödör, benne kevés középkori kerámiatöredék, állatsont és patics, valamint egy kis méretű (2,5×2 m) földbe mélyített ház(?) maradványa tűzrakóhellyel, benne kevés középkori kerámiatöredékekkel. A feltárt leletanyag közelebbi kormeghatározást nem tesz lehetővé, a feltehetően rövid ideig használt, tanyaszerű település kora a 16–17. század lehet.

NAGY ERZSÉBET